

Jan Maarten Slagter

En nu?

Wees voorzichtig met wat je wilt, je zou het kunnen krijgen', is één van mijn favoriete Engelse spreekwoorden. Deze wijsheid gaat ongetwijfeld door het hoofd van de herkozen Britse premier David Cameron. Waar ik anderhalve week geleden met veel aplomb hier het einde van de absolute meerderheden in de Britse politiek verkondigde, wist de conservatieve partijleider mij al een dag later in het stof te doen happen. Zijn onverwachte overwinning deed Cameron ongetwijfeld veel plezier – even – maar zal hem ook nog jarenlang hoofdbrekens bezorgen.

Die zijn te danken aan zijn belofte uiterlijk in 2017 een referendum uit te vaardigen over Groot-Brittannië's lidmaatschap van de EU. Nu zijn 'Tories' een (krappe) meerderheid in het parlement hebben veroverd, is er geen handige uitweg meer voor Cameron. De volksraadpleging moet er komen.

Referendum over EU lastige zaak voor Cameron

En daar zit Cameron dus met een probleem. Zijn plan is om de relatie van het VK met de EU te 'heronderhandelen' en met het resultaat naar de kiezers te gaan. Voor zover bekend staan op zijn wensenlijstje het schrappen van het Britse commitment aan het Europese streven naar een 'steeds diepere verbinding' (ever closer union), grotere nationale zeggenschap op het gebied van immigratie, de mogelijkheid voor het Britse parlement Europese regelgeving te vetoën en de terugkeer van nog ongespecificeerde bevoegdheden van Brussel naar Londen.

Over een aantal van deze verlangens valt in andere hoofdsteden vast te praten – het huidige Nederlandse kabinet heeft in 2013 ook al de steeds diepere Europese Unie bij het afval gezet. De eurocrisis heeft de publieke steun voor een proces van steeds verdergaande eenwording al behoorlijk doen afkalven – zeker in Noord-Europa. Het zal echter verdragswijzigingen vergen om de belangrijkste wensen te vervullen en daar zit niemand op te wachten. En al zou de wil er zijn: met alle Europese en nationale procedures die hiervoor nodig zijn (zoals toestemming van alle parlementen) lukt dat nooit voor eind 2017. Dus pleit onder meer de gouverneur van de Engelse centrale bank, Mark Carney, ervoor om het referendum dan nu maar zo snel mogelijk te

Startplaats bepaalt

door Richard van de Crommert

WENEN • De vierde startplek van Trijntje Oosterhuis, vanavond tijdens de halve finale van het Eurovisie Songfestival, is verre van ideaal voor een goed eindresultaat.

Dat stellen drie hoogleraren economie van de Rijksuniversiteit Groningen. „Het is niet ideaal omdat het vroeg in de show is. Maar kansloos zijn we zeker niet”, zegt Peter Dijkstra.

Samen met zijn collega's Laura Spierdijk en Marco de Haan, alle drie gespecialiseerd in mededinging, kan hij zich dan ook niet aan de indruk onttrekken dat een startplek absoluut van invloed is op de eindklassering. Ze deden er jarenlang onderzoek naar. „We hebben bekeken hoe groot de effecten daarvan zijn. Je kunt simpelweg gemiddelden gaan nemen, maar door een econometrisch model erop los te laten ga je echt lijntjes plotten, zodanig dat je kunt beweren welke startplaats het meest voordelig is.”

In alle 59 voorgaande Songfestivaljaren is het slechts één keer gebeurd dat er hoog gescoord is vanaf de vierde startpositie. „Collega's hadden het effect van de opkomstvolgorde van het Koningin Elizabethconcours onderzocht. Toen dachten we dat dat effect van de opkomstvolgorde ook wel zou gelden bij het Songfestival.” Dat bleek waar: een opkomstvolgorde heeft heel duidelijk invloed op het eindresultaat. „Ook hebben we gevonden dat een vrouw het over het algemeen beter doet dan een man.” Vuistregel is dat liedjes aan het eind van de show

Zoals bij voetbal telt het budget

beter onthouden worden. „Mensen vergeten gewoon veel. Dat is een factor van belang”, zegt Dijkstra. „Niet dat wij dat hebben onderzocht, maar het is wel een effect dat bekend is in de psychologische literatuur. Het wordt ook geconstateerd bij kunstschaatsen. Dat is soortgelijk aan het Songfestival. Hoe korter de avond, hoe makkelijker het is om je alles te herinneren.”

Wie het Songfestival de hele avond volgt, raakt zo rond liedje vijftien de kluts kwijt. Helemaal ellendig is echter startpositie nummer

twee. De Haan en Dijkstra zijn er heilig van overtuigd: als er één startpositie is waarbij je beter direct weer naar huis kunt gaan, dan is het wel de tweede plek. Niemand, werkelijk niemand, heeft kunnen winnen vanaf die positie. „Pak je koffers maar en maak maar rechtsomkeert”, stellen de onderzoekers van de Rijksuniversiteit Groningen. „De tweede plek is onbegonnen werk.”

Als een inzending als een van de laatste moet optreden, kom je gemiddeld drie plaatsen hoger uit dan wanneer je als tweede begint.

Dijkstra: „In principe wil elk land aan het eind van de avond. Je krijgt altijd een rond discussie of het een goede startvolgorde en eerlijke startvolgorde is.” Laura

Wie als tweede start, kan al naar huis'

Songfestival

succes

Hoogleraren Laura Spierdijk, Marco Haan en Peter Dijkstra (v.l.n.r.) doen onderzoek naar het Songfestival. FOTO JOS SCHUURMAN

De Finse inzending Pertti Kurik Nimipaivat op het podium in de Wiener Stadthalle. FOTO ANP

vraag aan welke kant van de markt je het transparanter moet maken. Het is namelijk nu zo dat als je iemand omkoopt, je achteraf kan verifiëren, juist door die transparante uitslag, dat die persoon inderdaad heeft gestemd zoals geïnstrueerd. En natuurlijk betaal je daarna pas uit. De omkoper wordt daarmee op zijn wenken bediend. Tot een paar jaar geleden kon je niet zien of een jurylid zich hield aan gemaakte afspraken. Nu is het zo dat als je plannen hebt om een jurylid om te kopen, je ook heel snel weet of hij of zij zich daaraan heeft gehouden.”

En dan speelt geld nog een rol bij een goede eindklassering. Net zoals het budget bij een voetbalclub heel erg kan uitmaken hoe goed je het gaat doen, is dat ook bij het Songfestival van belang. In 2014 heeft AvroTros stevig in de buidel getast om het optreden van Ilse DeLange en Waylon er gelikt uit te laten zien. Met succes.

De hoogleraren economie in Groningen lachen. „Kijk”, zeggen ze. „De buitenwereld kan het wel raar vinden dat een paar hoogleraren economie onderzoek doen naar het Songfestival. Maar het Songfestival gaat over concurrentie, het gaat over corruptie, over geld: het verschil tussen arm en rijk. Het gaat over stemgedrag. Hoe economisch wil je het hebben?”

Start-up in kantoor ABN Amro

door Dorinde Meuzelaar

om financiering op te halen, dus het is goed om partner

Sprankelend meest

Kerviel blijft

door Eveline Bijlsma

PARIJS • Effectenhandelaar Jérôme Kerviel met een enkelband straf uit voor de grootste bankfraudezaak ooit.

Na nieuwe onthullingen in zijn zaak hoopt de ministeroplichter, die zijn werkgever Société Générale voor €4,9 miljard het schuld in joeg met risicovolle speculaties, alsnog op rehabilitatie.

De sage-Kerviel die inmiddels al ruim een jaar in januari 2008, voor de crisis uitkwam aan het licht dat Fransman bijna €5 miljard had vergokt.

Kerviel begon in 2007 'SocGen'. Hij werkte op de controleafdeling maar stroomde al door naar de handelsselling, waar hij een onvoldende medewerker was. Fransman zelf beweerde hij in het front office meegezogen in het risicovolle gedrag van belegging. Ook voelde hij zich onder druk gezet door zijn superieuren. Voor zijn roezige speculaties vervalste documenten en tractaties, maar hij stak het nooit in eigen zak.

Terwijl zijn zaak in cassatie was, vertrohandelaar op een speciale voettocht, waarmee aandacht wilde vragen voor de 'tirannie van

BESTE FIETSEN

LANDELIJK

GRATIS PR

GRATIS TH

Air France onder druk